УДК 658:664.164

ПЕКНА Г.Б.
к.е.н, доцент, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
СИВАК О.А.
студентка, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПОТУЖНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовлює необхідність ефективної діяльності підприємств. Тому підприємствам для того, щоб вижити, необхідно правильно організувати діяльність та формувати виробничу потужність. Будучи основною ланкою народногосподарського комплексу, підприємство концентрує в собі всі ресурси виробництва. Тут розгортаються головні економічні процеси, створюється і примножується народне багатство, формується національний доход суспільства, забезпечується рішення економічних і соціальних задач, складаються виробничі і соціальні відносини. У зв'язку з цим об'єктивна оцінка виробничих можливостей підприємств, а також параметрів і характеристик виробничої потужності мають вирішальне значення для прийняття рішень.

В умовах ринкових відносин знизився рівень галузевого управління виробничими потужностями та державне регулювання розвитку галузей. Без цього, як свідчить досвід економічно розвинених країн, неможливе збалансоване функціонування економіки. Головним завданням розвитку економіки України на сучасному етапі є забезпечення сталого економічного зростання. Виробнича потужність підприємства характеризує максимально можливий річний обсяг випуску продукції (видобутку й переробки сировини) заздалегідь установленої номенклатури, необхідних асортиментів і якості за умови повного використання прогресивної технології й організації виробництва. Одиниці виміру виробничої потужності підприємства застосовуються різні, залежно від характеру виробництва й галузевої підпорядкованості. Загальне правило наступне: виробнича потужність визначається в тих же самих одиницях виміру, у яких планується й здійснюється облік виготовленої продукції (послуг) [1].

Важливим елементом здійснення виробничих процесів на підприємстві є наявність та належне використання відповідних засобів праці. Вони становлять матеріально-технічну базу кожного підприємства. Головна частина засобів праці, виходячи з їхнього значення та питомої ваги в загальній сумі засобів підприємства, одержала назву основних фондів . Від якості рівня використання основних виробничих фондів залежить виробнича потужність підприємства.

Для проведення дослідження було обрано підприємство ПАТ Кондитерський завод «АВК», що спеціалізується на виробництві солодощів. Кондитерські вироби «АВК» користуються величезним попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках. Зараз компанія експортує свою продукцію в більше ніж 60 країн близького та дальнього зарубіжжя, що закріплює позиціонування компанії, як сильного національного виробника [2].

Для безперервного функціонування виробництва необхідно добре налагоджене матеріально-технічне забезпечення (МТЗ), що здійснюється на підприємствах через відділи матеріально-технічного постачання. Головною задачею відділів постачання підприємства є своєчасне й оптимальне забезпечення виробництва необхідними матеріальними ресурсами відповідної комплектності і якості.

Економічне значення матеріально-технічного забезпечення підприємства заключається в тому, щоб забезпечити: оптимізацію господарських зв'язків між підприємством та постачальником; створення економічно-обґрунтованих матеріальних запасів та маневрування матеріальними ресурсами; застосовування прогресивних шляхів та засобів транспортування вантажів з метою прискорення та здешевлення процесу обміну; безпереривне забезпечення підприємства необхідними засобами виробництва; зменшення витрат щодо матеріально-технічного забезпечення підприємства; раціональне і економічне використання засобів виробництва у виробництві.

Матеріально-технічні ресурси підприємство купує на ринку, де продавцями і постачальниками безпосередньо виступають підприємства-виробники або організації-посередники. Критеріями вибору постачальника можуть бути: надійність постачання, вибір способу доставки, форма оплати, час на здійснення замовлення, можливість надання кредиту, рівень сервісу й ін.

Основна мета регулювання пропорцій у потужностях, полягає в забезпечення узгодження функціонування системи машин, а в наслідок – формування комплектних резервів, наявність яких дає змогу збільшувати випуск продукції, розвивати нові види продукції, домагатися рівномірного завантаження роботою дільниць і цехів підприємства в межах визначеного режиму роботи та підвищення ефективності виробництва. Організація інтенсивного використання наявних виробничих потужностей є важливим фактором економічного росту, при якому не тільки підвищується ефективність потужностей ресурсів, але і зростає їх значення в збільшенні продукції, коли головним джерелом збільшення випуску продукції стає економія цих ресурсів [3].

Підприємства мають великі можливості для підвищення ефективності використання потужностей шляхом раціональної побудови систем машин за рахунок маневрування наявними у них потужними ресурсами. Особливо значні резерви такого маневрування можна виявити в складі технологічного устаткування. Але в усіх випадках вони повинні бути спрямовані на підвищення ефективності використання потужностей діючих підприємств.

Список використаних джерел:

1) Радіонова І.Ф. Макроекономіка; теорія та політика: Підручник. / І.Ф. Радіонова. - К. : Таксон, 2004

2) Кондитерський завод «АВК» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://dnkf.avk.ua/about-company/

3) *Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор -Видавництво, 2016. – 378 с.*